

نردبان معرفت

سلسله درویش معانی عقلانی و حیانی (۱۲)

حیدر ضیایی

سرشناسه: ضیایی، حیدر، ۱۳۳۱؛ عنوان و نام پدیدآور: نردبان معرفت؛ سلسه دروس مبانی عقلانی و حیاتی (۱۲)/حیدر ضیایی؛ تحقیق و نگارش: محمدرضا حیدری نقدعلی؛ مشخصات نشر: قم: وصال آوای توحید، ۱۴۰۰؛ مشخصات ظاهری: ۲۳۱ ص؛ شابک دوره: ۶-۷۴-۷۰۸۸-۶۰۰-۹۷۸؛ شابک: ۶-۷-۹۴۲۲۰-۶۲۲-۹۷۸؛ وضعیت فهرست نویسی: فیبا؛ موضوع: معرفت‌شناسی، فلسفه اسلامی؛ رده بندی کنگره: BP۲۲۶/۲؛ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۶۶؛ شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۷۸۹۰۹

نردبان معرفت

مؤلف: حیدر ضیایی

تعلیق و تصحیح و نگارش: محمدرضا حیدری نقدعلی

ناشر: وصال آوای توحید

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۴۰۰

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

شابک دوره: ۶-۷۴-۷۰۸۸-۶۰۰-۹۷۸

شابک: ۶-۷-۹۴۲۲۰-۶۲۲-۹۷۸

دفتر مرکزی: قم مقدس، تلفن: ۰۹۰۲۵۷۸۱۳۲۳

سامانه آموزش مجازی دوره:

lms.avayetowheed.ir

فروشگاه محصولات فرهنگی آوای توحید:

shop.avayetowheed.ir

کلیه حقوق برای مؤسسه آوای توحید محفوظ است.

۷۲۱۳

فهرست مطالب

مقدمه ۹

درس اول؛ معرفت به عالم ذر

معنای عالم "ذر" در لغت و اصطلاح ۳۱

تقسیم عوالم هستی ۳۲

پیمان گرفته شده در عالم ذر از فرزندان حضرت آدم (ع) ۳۶

پرسش و پاسخ ۴۱

منابعی برای مطالعه بیشتر این درس ۴۲

درس دوم؛ روح و بدن

معیار حقیقی بودن مکاشفات و رؤیاهای انسان ۵۱

روایت امیرالمؤمنین علی (ع) در توصیف مکاشفات انسان

محتضر ۵۳

پرسش و پاسخ ۶۱

درس سوم؛ به سوی ماوراء (موت)

پرسش و پاسخ ۷۱

درس چهارم؛ عالم قبر

- ۷۶..... حکمت‌های نهفته در ورای احکام شرعی
 ۸۱..... انواع مکاشفات
 ۸۵..... منابعی برای مطالعه بیشتر این درس:
 ۸۶..... پرسش و پاسخ

درس پنجم؛ عالم برزخ

- ۸۹..... بیان عوالم گوناگون
 ۹۵..... حقیقت چشم برزخی
 ۹۹..... خاطره‌ای در بیان شامۀ برزخی علامه محمدتقی جعفری;
 ۱۰۰..... مسیر دستیابی به ادراکات برزخی
 ۱۰۴..... مبحث اعتدال مزاج
 ۱۱۰..... منابعی برای مطالعه بیشتر این درس:
 ۱۰۹..... پرسش و پاسخ

درس ششم؛ به سوی ماوراء ۲ (تجرد برزخی)

- ۱۱۶..... مراد از مقام "لایقی" انسان
 ۱۱۹..... اهمیت سکوت در مسیر تهذیب نفس و خودسازی
 ۱۲۴..... تمکن انسان کامل جهت سفر به عوالم دیگر
 ۱۳۶..... تبیین جایگاه ملائکه عالین
 ۱۴۰..... پرسش و پاسخ

۱۴۲..... تنبیه درس تجرد برزخی

۱۴۳..... تبیین تناسخ ملکی

درس هفتم: به سوی ماوراء ۳ (صعود برزخی)

۱۵۰..... لزوم پیمودن مقامات معنوی همراه با آموختن علم ظاهری

۱۵۸..... مراد از تفکر اصطلاحی

۱۵۹..... مراد از فکر منطقی

۱۶۰..... خاصیت صاحبان نفس مکتفی

۱۶۵..... پرسش و پاسخ

درس هشتم: آخرت

۱۷۲..... کیفیت معاد جسمانی

۱۸۱..... پرسش و پاسخ

درس نهم: اصل یازدهم: قیامت

۱۸۸..... تبصره اول اصل یازدهم

۱۹۳..... تبصره دوم اصل یازدهم

۱۹۴..... اوصاف حقیقی وجود

۱۹۵..... حیات همه پدیده‌های هستی از دیدگاه اهل معرفت

۲۰۲..... داستان اندوه ستون خانه در زمان پیامبر اکرم (ص)

۲۰۳..... حکایتی در اثبات حیات نباتات

۲۰۵..... پرسش و پاسخ

عليهم اجمعين.

محمدرضا حیدری نقد علی

اسفند ۱۳۹۸

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على رسول الله و آله الطاهرين
و اللعن على اعدائهم اجمعين

قال الله تعالى: «وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ

هُمْ الْفَاسِقُونَ»؛ «و نباشید مانند آنانکه فراموش کردند خدا را پس
فراموششان ساخت خویشان را ایشانند نافرمایان».

انسان موجودی است کاوشگر و محقق و توانمند در کشف حقایق عالم هستی، هرچه از عمر او می‌گذرد مجهولات بیشتری را به معلومات مبدل می‌سازد و تمایز او از حیوان از همین جهت می‌باشد که:

آدمی فربه شود از راه جانور فربه شود از خلق و

کوش

نوش

غذای انسان از آن جهت که انسان است علم و دانش و کشف راز و رمز موجودات عالم هستی است اگر در قرآن مقدس آمده «فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ»^۱ زیبا شخام از امام باقر (ع) روایت نموده که حضرت فرمود: «علمه الذی یاخذہ عنہ یاخذہ»^۲ از حضرت سوال نمود اینکه خداوند متعال می‌فرماید انسان باید در طعامش دقت نماید، مراد از این طعام چیست؟ حضرت فرمود: «مراد علمی است که از دیگران دریافت می‌کند»، حضرت طعام را به علم تفسیر فرمود و البته چون موضوع در آیه شریفه انسان است می‌بایست اینچنین تفسیر می‌فرمودند چون خوراک انسان از آن جهت که انسان است

۱. مولوی، مثنوی، دفتر سوم.

۲. عبس، آیه ۲۴.

۳. کافی، ج ۱، ص ۱۳۲.